

แรงงานสัมพันธ์และการเจรจาต่อรอง

โดย

อาจารย์พีระพงษ์ สุนทรวิภาต

คำต่างๆที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน

1. แรงงาน (Labour)

- ประชากรในวัยทำงาน โดยไม่รวมถึง คนพิการ คน विकลจريت นักเรียน นิสิต นักศึกษา แม่บ้าน นักพรต นักบวช ทหาร นักโทษ และผู้ประกอบการเพื่อแสวงหากำไร
- ความสามารถในการทำงานเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ
- กิจการที่คนงานทำในการผลิตเศรษฐกิจทรัพย์
- ผู้ใช้แรงงาน

คำต่างๆที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน

2. กำลังคน (Manpower)

- ประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงาน (ได้แก่ ประชากรวัยทำงานทั้งที่มีงานทำและที่ว่างงาน) และนอกกำลังแรงงานที่ให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ รวมทั้งผู้ที่ไม่ประสงค์จะทำงาน ผู้ทำงานให้แก่การกุศลโดยไม่ได้รับค่าจ้าง แม่บ้าน นักเรียน นิสิต นักศึกษา นักพรต นักบวช นักโทษ และคนพิการที่สามารถทำงานได้

คำต่างๆที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน

3. กำลังแรงงาน (Labour Force)

- ประชากรที่มีงานทำและที่ว่างงาน ผู้ที่อยู่ในฐานะนายจ้างและลูกจ้าง และผู้ที่ทำงานส่วนตัว

4. ประชากรวัยทำงาน (Work Population)

- ผู้ที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถทำงานได้ (ผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป)

ความหมายของแรงงานสัมพันธ์

- ความเกี่ยวข้องและการปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง ซึ่งการเกี่ยวข้องและการปฏิบัติต่อกันดังกล่าวจะมีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ต่อ
  - กระบวนการบริหาร กระบวนการผลิต และธุรกิจของนายจ้าง
  - การทำงานและความเป็นอยู่ของลูกจ้าง
  - สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของชาติ

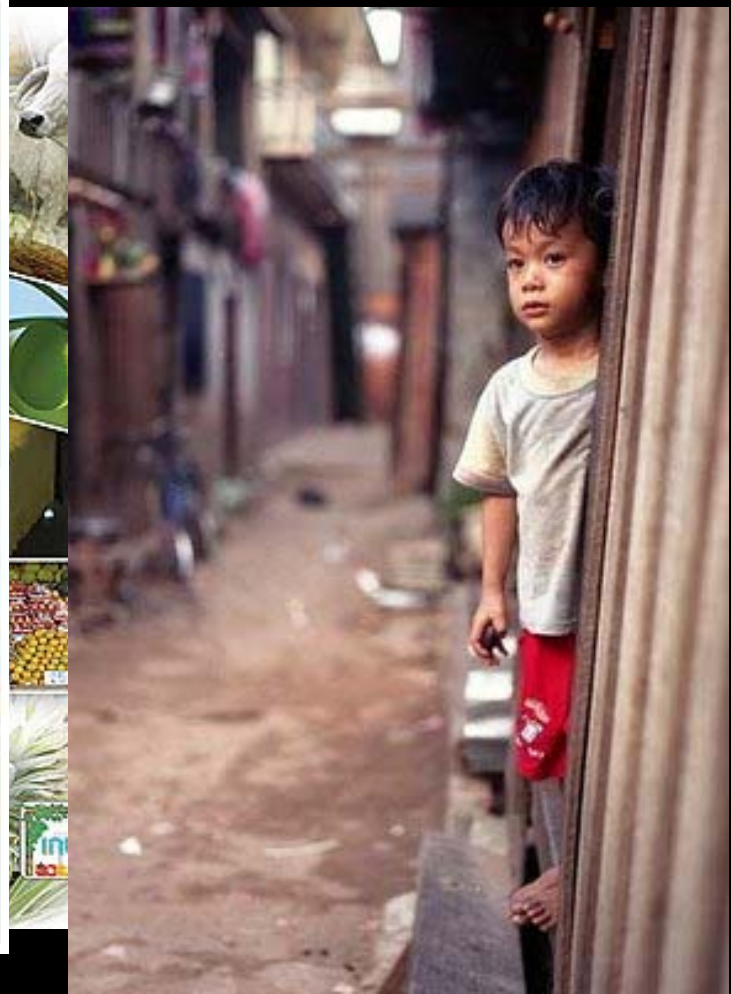

ความเกี่ยวข้องกัน

กระบวนการผลิต

วิวัฒนาการของระบบแรงงานสัมพันธ์

- ระบบดึกดำบรรพ์
- ระบบทาส
- ระบบข้าแผ่นดิน
- ระบบช่างฝีมือ
- ระบบการจ้างงานและกิจการในครัวเรือน
- ระบบโรงงาน
- ระบบอุตสาหกรรมสมัยใหม่

ศัพท์แรงงานที่ควรรู้

- นายจ้าง คือ ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้
- ลูกจ้าง คือ ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่ นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง
- สภาพการจ้าง คือ เงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน กำหนดวันเวลาทำงาน ค่าจ้าง สวัสดิการ การเลิกจ้าง หรือประโยชน์อื่นของ นายจ้างหรือลูกจ้างอันเกี่ยวกับการจ้างหรือการทำงาน

ศัพท์แรงงานที่ควรรู้

- ข้อพิพาทแรงงาน หมายถึง ข้อขัดแย้งระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างเกี่ยวกับสภาพการจ้าง
- การปิดงาน หมายถึง การที่นายปฏิเสธไม่ยอมให้ลูกจ้างทำงานชั่วคราวเนื่องจากข้อพิพาทแรงงาน
- การนัดหยุดงาน หมายถึง การที่ลูกจ้างร่วมกันไม่ทำงานเนื่องจากข้อพิพาทแรงงาน

รูปแบบความสัมพันธ์ในกระบวนการแรงงานสัมพันธ์

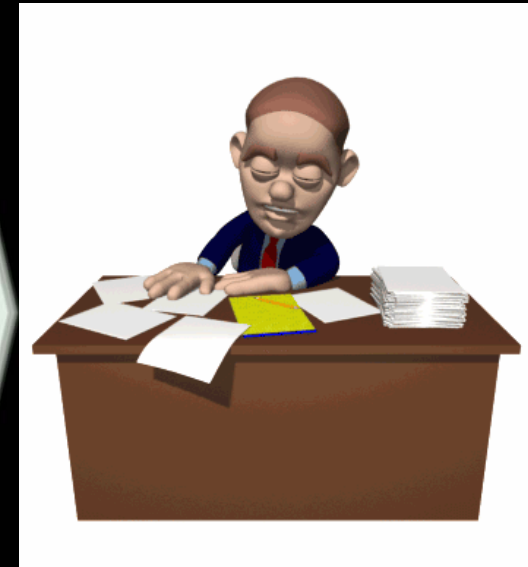
ความสัมพันธ์ทวิภาคี

- ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมแรงงานสัมพันธ์ระหว่างองค์การในฐานะนายจ้าง และบุคลากรในฐานะลูกจ้าง โดยมีบุคคลหรือคณะบุคคลอื่นเข้าเกี่ยวข้องน้อยที่สุด

การแลกเปลี่ยนข่าวสาร
การปรึกษาหารือ
คณะกรรมการร่วม
การเจรจาต่อรอง
การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

ความสัมพันธ์ไตรภาคี

- ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแรงงานสัมพันธ์ระหว่างสามฝ่ายอันประกอบด้วย ลูกจ้าง นายจ้าง และรัฐบาล เพื่อป้องกันปัญหาความขัดแย้งและส่งเสริมให้ทุกฝ่ายสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

การระงับข้อพิพาทแรงงาน

การคุ้มครองแรงงาน

การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

การเสนอนโยบาย

องค์กรที่มีบทบาทสำคัญในระบบแรงงานสัมพันธ์

1. องค์กรฝ่ายลูกจ้าง
2. องค์กรฝ่ายนายจ้าง
3. องค์กรฝ่ายเป็นกลาง

องค์กรฝ่ายลูกจ้าง

- สภาพแรงงาน
- สหพันธ์แรงงาน
- สมาองค์กรลูกจ้าง
- คณะกรรมการลูกจ้าง

สหภาพแรงงาน (Labour Union)

- องค์การที่ถาวรและต่อเนื่อง ซึ่งจัดตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจของลูกจ้าง เพื่อวัตถุประสงค์ คือ
  - เพื่อปรับปรุงสภาพการดำรงชีวิตหรือความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น
  - เพื่อปรับปรุงสภาพการทำงานให้เหมาะสม ดดยวิธีการร่วมเจรจาต่อรอง
  - เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิโดยธรรมชาติของมนุษย์
  - เพื่อให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยในอุตสาหกรรม
  - เพื่อเป็นตัวแทนในการเจรจาต่อรองให้เกิดข้อตกลงในเรื่องค่าจ้าง และสวัสดิการที่ยอมรับกันได้ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง
  - เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของนายจ้างมีความเป็นธรรมยิ่งขึ้น

การจัดตั้งสหภาพแรงงาน

- ผู้มีสิทธิจัดตั้งสหภาพแรงงานต้องเป็นลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกัน หรือทำงานในกิจการประเภทเดียวกัน โดยไม่คำนึงถึงว่ามีนายจ้างกี่คน และต้องบรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย
- การขอลดทะเบียนจะต้องมีผู้มีสิทธิไม่น้อยกว่าสิบคน
- เป็นนิติบุคคล

ประเภทของสหภาพแรงงาน

- **สหภาพแรงงานประเภทอาชีพหรือช่างฝีมือ (Craft Union or Occupational Union)**
  - แรงงานประเภทเดียวกัน เช่น สหภาพแรงงานช่างประปา
- **สหภาพแรงงานอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน (Industrial Union)**
  - ลูกจ้างในอุตสาหกรรมเดียวกัน เช่น สหภาพแรงงานอุตสาหกรรมรถยนต์
- **สหภาพแรงงานเฉพาะบริษัท (House Union)**
  - ลูกจ้างในบริษัทเดียวกัน
- **สหภาพแรงงานทั่วไป (General Union)**
  - ไม่จำกัด

ทำไมคนงานจึงรวมกันเป็นสหภาพแรงงาน

- เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ
  - ค่าจ้าง ประโยชน์เกื้อกูล ฯลฯ
- เหตุผลทางด้านความไม่พอใจในการทำงาน
  - การกีดกันแก่ง การโยกย้าย การเปลี่ยนแปลงงาน ความไม่ยุติธรรม ฯลฯ
- เหตุผลทางด้านสังคม
  - ยกฐานะ และการยอมรับทางสังคม ฯลฯ

อำนาจหน้าที่ของสหภาพแรงงานตามกฎหมาย

- **อำนาจหน้าที่**
  - เรียกร้อง เจริญ ทำความตกลง และรับทราบคำชี้แจง กับ นายจ้างหรือสมาคมนายจ้าง
  - จัดการและดำเนินการเพื่อประโยชน์ของสมาชิก
  - จัดให้มีบริการสนเทศ ให้คำปรึกษา

องค์กรฝ่ายลูกจ้าง

- สหภาพแรงงาน
- สหพันธ์แรงงาน
- สมาองค์กรลูกจ้าง
- คณะกรรมการลูกจ้าง

สหพันธ์แรงงาน (Labour Federation)

- สหภาพแรงงานตั้งแต่ 2 สหภาพขึ้นไปที่มีสมาชิกเป็น
  - ลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกัน ไม่ว่าจะทำงานกิจการประเภทเดียวกันหรือไม่
  - ลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกัน ไม่ว่านายจ้างคนเดียวกันหรือไม่
- เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสหภาพแรงงานและคุ้มครองผลประโยชน์ของสหภาพแรงงานและลูกจ้างได้
- เป็นนิติบุคคล

องค์กรฝ่ายลูกจ้าง

- สหภาพแรงงาน
- สหพันธ์แรงงาน
- สมาองค์กรลูกจ้าง
- คณะกรรมการลูกจ้าง

สภาองค์การลูกจ้าง (Employee of Council Organization)

- สหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงานไม่น้อยกว่า 15 แห่ง
- เพื่อส่งเสริมการศึกษาและส่งเสริมการแรงงานสัมพันธ์
- เป็นนิติบุคคล

องค์กรฝ่ายลูกจ้าง

- สภาพแรงงาน
- สหพันธ์แรงงาน
- สมาองค์กรลูกจ้าง
- คณะกรรมการลูกจ้าง

คณะกรรมการลูกจ้าง

- ในสถานประกอบการตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป
- นายจ้างต้องหารือกับคณะกรรมการลูกจ้างอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง เพื่อ
  - จัดสวัสดิการแก่ลูกจ้าง
  - ปรึกษาหารือ
  - พิจารณาร้องทุกข์
  - หาทางปรองดองและระงับข้อขัดแย้ง

องค์กรฝ่ายจ้าง

- สมาคมนายจ้าง
- สหพันธ์นายจ้าง
- สภาองค์กรนายจ้าง

สมาคมนายจ้าง

- ผู้มีสิทธิจัดตั้งต้องเป็นนายจ้างที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกัน บรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย
- การขอจดทะเบียนต้องมีไม่ต่ำกว่า 3 คน
- เป็นนิติบุคคล
- วัตถุประสงค์ เพื่อแสวงหาและคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้าง และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง และระหว่างนายจ้างด้วยกัน
- เช่น สมาคมการขายตรงไทย สมาคมการบรรจุภัณฑ์ไทย สมาคมธุรกิจคอมพิวเตอร์ไทย สมาคมผู้ผลิตป้ายโฆษณา

อำนาจหน้าที่ของสมาคมนายจ้าง

- การเจรจาเรียกร้องทำความตกลงกับสหภาพแรงงานหรือลูกจ้าง
- บริการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหา หรือ ขจัดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการบริหารงาน
- ดำเนินการให้สมาชิกได้รับประโยชน์ ตามเงื่อนไขของสมาคม จัดให้มีข่าวสารถึงกัน

- ข่าวประชาสัมพันธ์
- สภา
- สมาชิก
- หลักสูตร
- วุฒิปริญญา
- บริการ
- กิจกรรม
- เกร็ดความรู้

ข่าวประชาสัมพันธ์

News

- ข่าวดี ! ภายในปี 2548 น. สตท. จะจัดสอบ Certified Financial Services Auditor (CFSA) **new!!** ค่าใช้จ่ายในการสอบเสียค่าลงทะเบียน US \$ 50 ค่าสอบ US \$175 ผู้สอบผ่าน สามารถนำวุฒิบัตรขอ Waive การสอบ CIA Part IV ได้ คุณสมบัติผู้สมัครจะต้องจบปริญญาตรีและมีประสบการณ์ด้านตรวจสอบภายในธุรกิจการเงินธนาคาร ประกันภัย หรือธุรกิจหลักทรัพย์ 2 ปีขึ้นไป ซึ่งเนื้อหาและเรื่องที่ใช้ในการสอบ

  - Financial Services Auditing ,
  - Auditing Financial Service Products
  - Auditing Financial Service Processes
  - The Regulatory Environment
- สภาฯ มีหนังสือของ IIA Research สำหรับขายราคาพิเศษ ตามรายการดังนี้ **new!!** (27/01/05)

Professional Practices Framework ราคา 1,900 บาท

ราคาดังกล่าวรวมค่าขนส่งในประเทศและระหว่างประเทศแล้ว

คลิก >> ดูรายละเอียดเพิ่มเติม สอบตามรายละเอียดได้ที่โทร. 02-712-9124-7 ต่อ 106
- สภาฯ มีนโยบายให้อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย เข้ารับการสอบ CIA โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการสมัครสอบแต่อย่างใด **new!!** เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าบุคลากรในตำแหน่งดังกล่าวมีความสำคัญและเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งในการเผยแพร่วิชาชีพตรวจสอบภายใน สำหรับการสอบรอบเดือน พ.ศ. 48 เปิดรับสมัครตั้งแต่วันที่ 28 ก.พ. 48 นี้

>> สนใจอ่านระเบียบปฏิบัติ คลิก
- สภาฯ เปิดอบรมหลักสูตรระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2548

PMAT.ORG >> Content >>> About us - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Address <http://www.pmat.org/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=6>

Home About Us Products Members Forums Contact information

Main Menu

- Pmat.org**
  - เกี่ยวกับสมาคมฯ
  - บริการของสมาคมฯ
  - บุคลากร
  - ติดต่อเรา
  - สมุดเยี่ยม
- Community**
  - กระดานข่าว
  - คำถามที่ถามกันบ่อย
- News**
  - ข่าวเรื่อง
  - เผยแพร่ข่าวสาร
  - ค้นหา
- Download & Weblink**
  - ดาวน์โหลด
  - เว็บลิงก์
- Statistics**
  - สถิติการเข้าชม
  - ยอดฮิตติดอันดับ

About us

สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย
Personnel Management Association of Thailand

วิสัยทัศน์

- มุ่งสู่ความเป็นเลิศในวิชาชีพบริหารงานบุคคลเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ
- สมาชิกพึงพอใจและได้รับประโยชน์สูงสุด
- เป็นตัวแทนที่เข้มแข็งของนักบริหารงานบุคคลที่ได้รับการยอมรับทั้งภาครัฐและเอกชน
- เป็น Knowledge center ด้านบริหารงานบุคคล
- สมาคมฯ เติบโตและยั่งยืน

ประวัติความเป็นมาของสมาคมฯ

ในปี 2507 ส่วนแรงงานกรมประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันคือ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้จัดการอบรมการบริหารงานบุคคลให้กับผู้ที่ประกอบอาชีพด้านต่าง ๆ จำนวน ประมาณ 300 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมดังกล่าว จึงได้ร่วมกันจัดตั้งสถาบันวิชาชีพ การบริหารงานบุคคลในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2508 โดยใช้ชื่อ "สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (ส.จ.บ.ท.)"

Done Internet

Start Removab... Microsoft... Sanook.c... The Instit... Thai Dire... PMAT.O...

18:26

สมาคมการขายตรงไทย
THAI DIRECT SELLING ASSOCIATION
ยึดมั่นคุณธรรม ทั่วถึงธุรกิจสังคมไทย

ประวัติสมาคม
นโยบายการดำเนินงาน
คณะกรรมการ
ข่าวสารกิจกรรม
ข้อมูลบริษัทสมาชิก
ข่าวจากเพื่อนสมาชิก
นานาชาติชนะ
สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม
FAQ
ติดต่อกับเรา

นานาชาติชนะ

แหล่งข้อมูลของผู้ประกอบธุรกิจขายตรง นอกจากต้องถูกต้องและน่าเชื่อถือแล้ว ยังต้องช่วยผู้ประกอบการขยายความเข้าใจต่ออุตสาหกรรมเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริโภค ธุรกิจ และสังคมไทย สมาคมการขายตรงไทยจึงต้องทำหน้าที่ที่ดีที่สุด เป็นกลางมากที่สุดโดยไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวเกี่ยวข้อง จึงถือว่าเป็นองค์กรที่เป็นตัวแทนของธุรกิจได้

News Of Activity

NEWS

- "สมาคมการขายตรงไทยเข้าเยี่ยมเลขาธิการสคบ.ท่านใหม่"
- 6 ตุลาคม 47

องค์กรฝ่ายจ้าง

- สมาคมนายจ้าง
- สหพันธ์นายจ้าง
- สภาองค์กรนายจ้าง

สหพันธ์นายจ้าง

- สมาคมนายจ้างประเภทเดียวกันตั้งแต่ 2 สมาคมขึ้นไป
- เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาคมนายจ้างและคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาคมนายจ้างและนายจ้างได้
- เป็นนิติบุคคล

องค์กรฝ่ายจ้าง

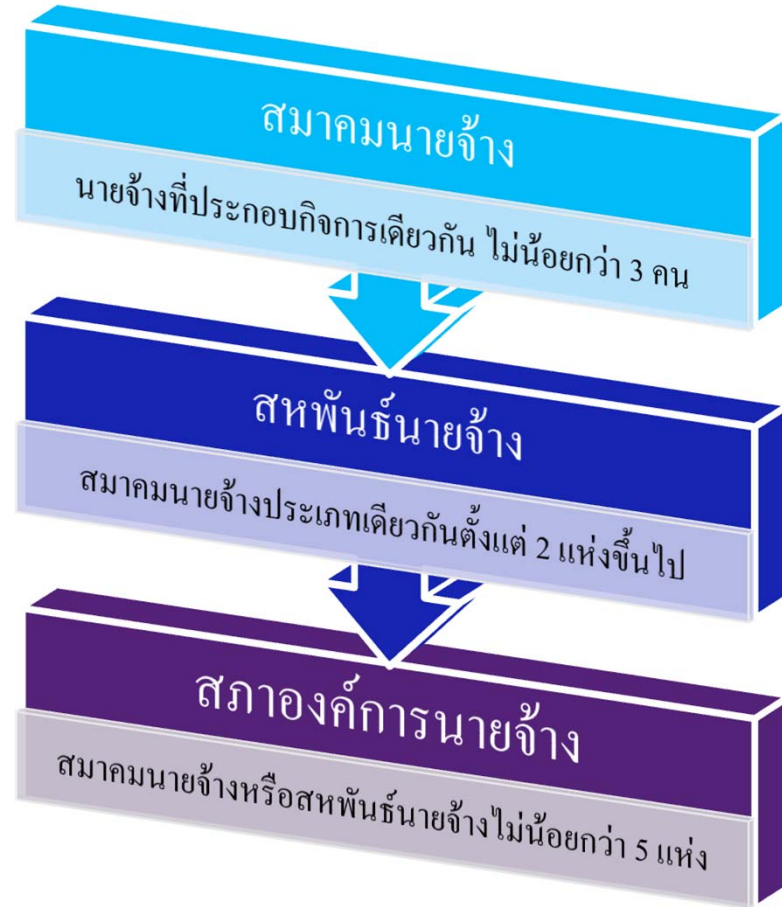
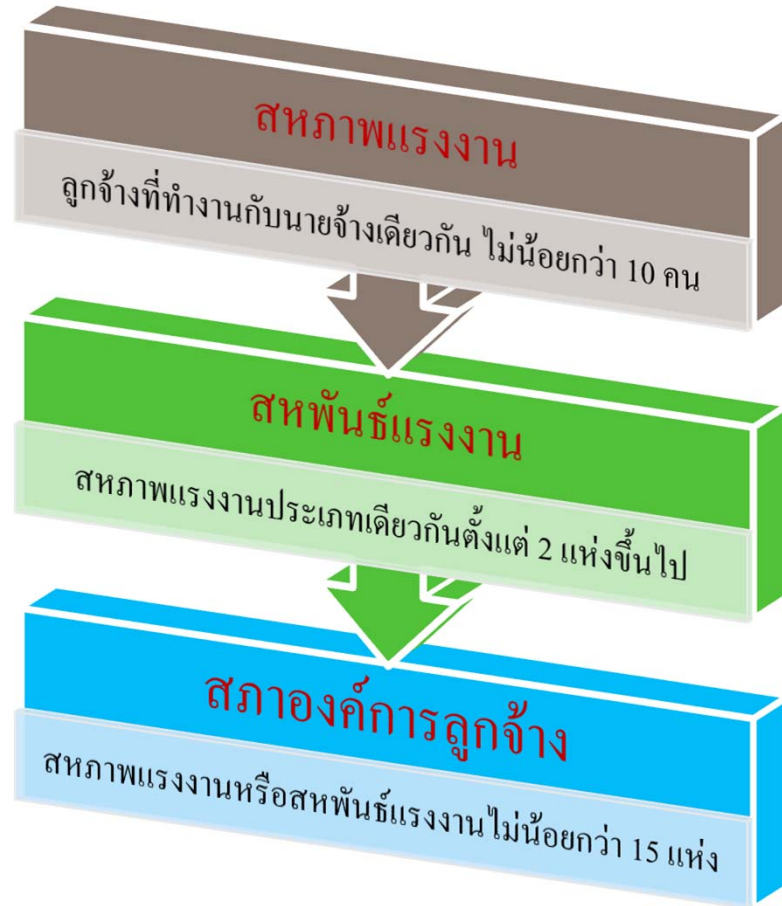
- สมาคมนายจ้าง
- สหพันธ์นายจ้าง
- สภาองค์กรนายจ้าง

สภาองค์การนายจ้าง

- สมาคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้างไม่ต่ำกว่า 5 แห่ง
- เพื่อส่งเสริมการศึกษาและส่งเสริมแรงงานสัมพันธ์
- เป็นนิติบุคคล

สรุปโครงสร้าง

กระบวนการเจรจาต่อรอง

- การเจรจาต่อรอง หมายถึง การเจรจาเกี่ยวกับเงื่อนไขการจ้างและการทำงาน ซึ่งกระทำโดยฝ่ายนายจ้างกับผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อตกลงในการจ้างและการทำงาน อันเป็นที่พอใจของทั้ง 2 ฝ่ายร่วมกัน
- การเจรจาต่อรอง ถือเป็นวิถีทางที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

ประเด็นที่ใช้ในการเจรจาต่อรอง

- ค่าจ้าง
- ข้อกำหนดเกี่ยวกับวันและเวลาทำงาน
- การลาประเภทต่างๆ
- การเลิกจ้าง
- ผลประโยชน์ต่างๆ
- วิทยุติข้อร้องทุกข์
- กำหนดการห้ามปิดงานหรือการห้ามนัดหยุดงาน
- การต่ออายุข้อตกลงหรือการขอเจรจาเพื่อทำข้อตกลงใหม่

ข้อเรียกร้อง

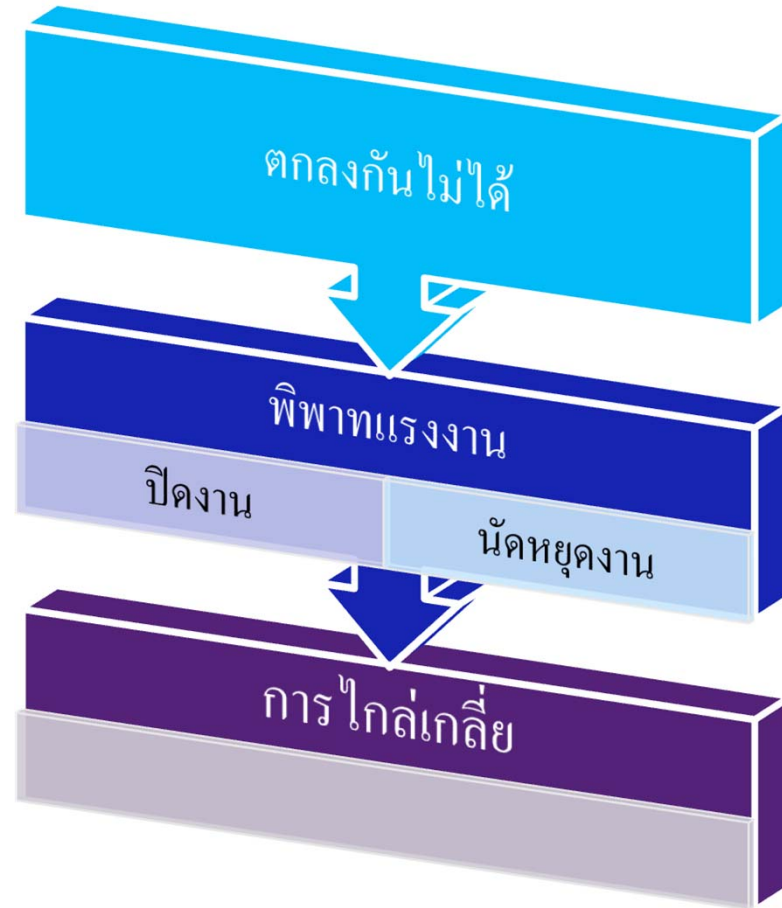
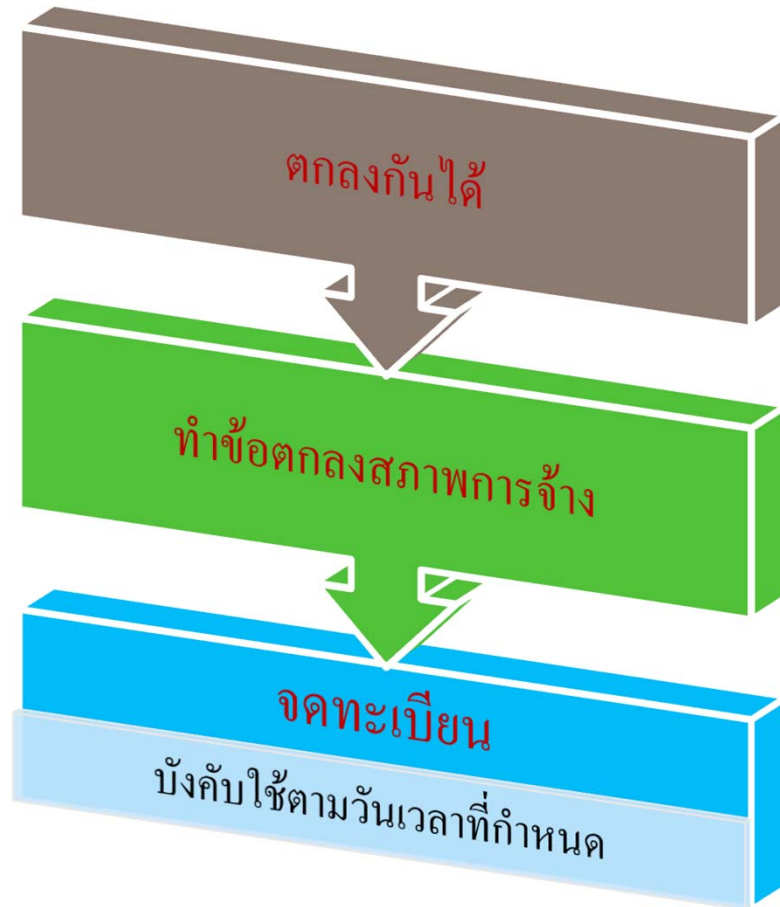
- นายจ้างหรือลูกจ้างต้องแจ้งข้อเรียกร้องเป็นหนังสือให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ
- ในกรณีนายจ้างเป็นผู้แจ้งข้อเรียกร้อง นายจ้างต้องระบุผู้เจรจา ซึ่งไม่เกิน 7 คน
- ในกรณีลูกจ้างเป็นผู้แจ้งข้อเรียกร้อง ต้องมีลายชื่อและลายมือไม่น้อยกว่า 15% ของลูกจ้างทั้งหมดซึ่งเกี่ยวข้อง และเลือกตั้งผู้แทน ซึ่งไม่เกิน 7 คน

ข้อเรียกร้อง

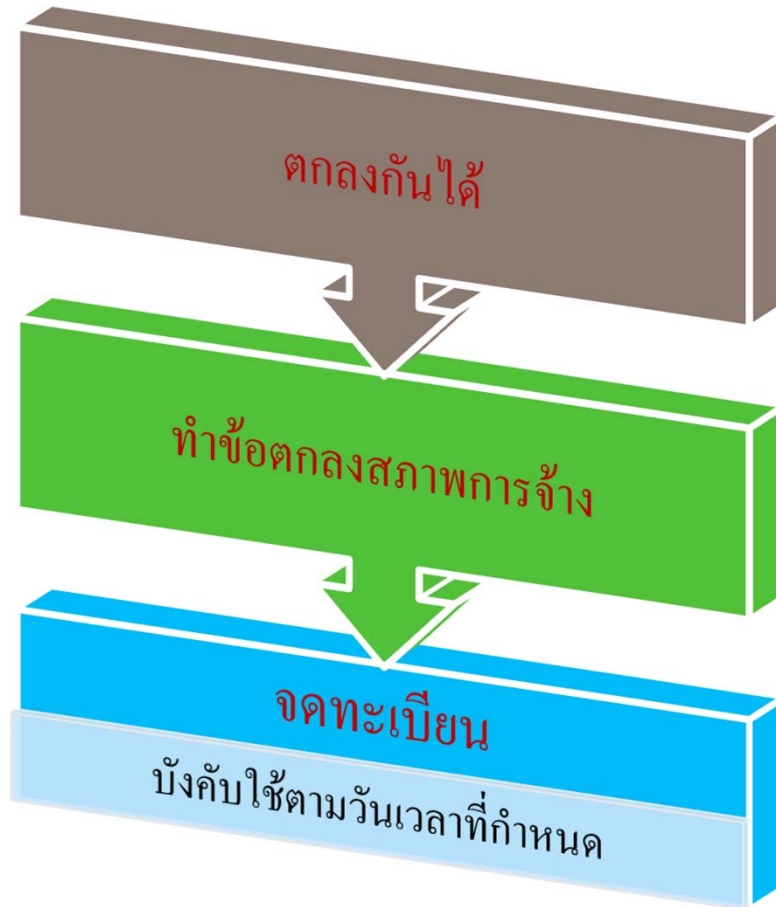

- การเจรจาจะต้องกระทำภายใน 3 วัน
- ที่ปรึกษาสามารถแต่งตั้งได้ แต่ไม่เกินฝ่ายละ 2 คน
- ถ้าไม่มีการเจรจาเกิดขึ้น หรือ ตกลงกันไม่ได้ ให้ถือว่าเกิด ข้อพิพาทแรงงาน และให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้อง แจ้งหนังสือให้ พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน ภายใน 24 ชั่วโมง
- จากนั้นพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานจะทำการไกล่เกลี่ยใน ตกลงกันภายใน 5 วัน

ผลการเจรจาต่อรอง

ผลการเจรจาต่อรอง

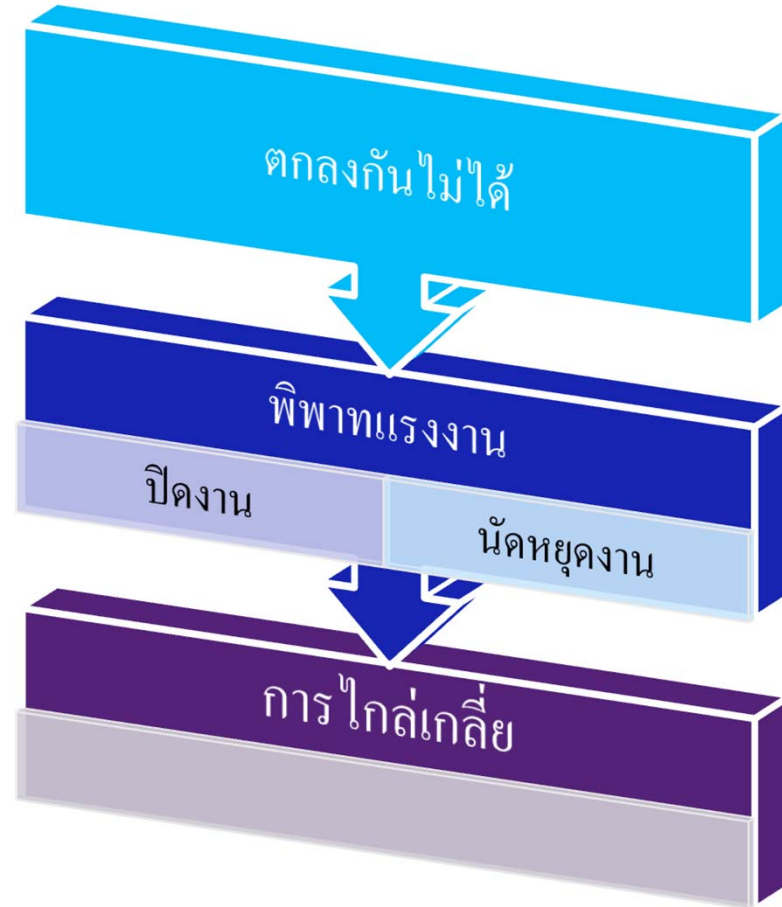
ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

- ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คนขึ้นไปต้องจัดให้มีข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ซึ่งต้องมีข้อความอย่างน้อยดังต่อไปนี้
  - เงื่อนไขการจ้าง, กำหนดวันและเวลาทำงาน
  - ค่าจ้าง, สวัสดิการ
  - การเลิกจ้าง
  - การยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ของลูกจ้าง
  - การแก้ไขเพิ่มเติมหรือการต่ออายุข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

ผลการเจรจาต่อรอง

การปิดงาน (Lockout)

- หมายถึง วิธีการของนายจ้างที่กระทำเพื่อให้ถูกจ้างหรือสหภาพแรงงานถอนข้อเรียกร้องที่เรียกร้องไว้ หรือยอมรับตามข้อเสนอของนายจ้างในการเจรจาต่อรอง เพื่อให้ได้ข้อตกลงในการจ้างงานและการทำงานร่วมกัน

การนัดหยุดงาน (Strike)

- หมายถึง การกระทำของฝ่ายลูกจ้างที่ประสงค์จะทำให้ธุรกิจหรือการผลิตหยุดชะงักเพื่อเรียกร้องบางสิ่งบางอย่างจากนายจ้างด้วยการหยุดงาน

การแทรกแซงโดยฝ่ายที่สาม

- การใช้วิธีไกล่เกลี่ย (Mediation)
- การแสวงหาข้อเท็จจริง (Fact-finding)
- การใช้อนุญาโตตุลาการ (Arbitration)

การระงับข้อพิพาทแรงงาน

- เมื่อตกลงกันไม่ได้ นายจ้างและลูกจ้างอาจจะต้องตั้ง ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานหนึ่ง หรือหลายคน เพื่อชี้ขาดข้อพิพาทนั้น
- ต้องมีการชี้แจงเหตุผล และนำพยานเข้าสืบ
- ให้อธิบายข้อพิพาทเป็นคำตัดสิน
- ถ้ามีข้อพิพาทที่ตกลงกันไม่ได้ ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าอาจกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของประเทศหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานนั้นภายใน 30 วัน

คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

- ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และ กรรมการอื่นไม่น้อยกว่า 8 คน แต่ไม่เกิน 14 คน ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมีฝ่ายนายจ้าง 3 คน และฝ่ายลูกจ้าง 3 คน
- ให้รัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ
- อำนาจหน้าที่
  - วินิจฉัยข้อพิพาทแรงงาน
  - ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน
  - เสนอความเห็นเกี่ยวกับการเรียกร้องการเจรจา การนัดหยุดงาน การปิดงาน

สิ่งที่อาจก่อให้เกิดความไม่สุจริตในการเจรจาต่อรอง

- การเจรจาต่อรองแบบพิวเฟิน
- การยอมอ่อนข้อ
- ข้อเสนอและข้อเรียกร้อง
- การใช้วิธีถ่วงหรือยืดเวลา
- การสร้างเงื่อนไข
- การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่เป็นการเข้าข้างฝ่ายของตนเพียงฝ่ายเดียว
- การไม่ยอมรับตัวแทนสหภาพแรงงาน
- การเตรียมข้อมูลข่าวสาร

วิธีการสร้างการไว้วางใจในการเจรจาต่อรอง

- แสดงการเป็นคนที่ไว้วางใจได้
- พยายามทำตนให้ผู้อื่นรู้สึกไว้วางใจ
- แสดงให้คู่กรณีรู้ว่าเราไว้วางใจเขา
- เสนอความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

เทคนิคการสร้างสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร

- องค์กรต้องให้ความสนใจอย่างจริงจังในผลประโยชน์และความต้องการที่แท้จริงของพนักงาน
- องค์กรควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับพนักงาน
- องค์กรควรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถของพนักงาน
- องค์กรควรหลีกเลี่ยงการถกเถียงปัญหาใดๆที่นำไปสู่ความบาดหมางอย่างรุนแรง
- องค์กรไม่ควรซ้ำเติมพนักงานที่ทำงานผิดพลาด

เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวด้านแรงงาน

- ความบกพร่องของฝ่ายบริหารในองค์กร
- ฝ่ายบริหารไม่ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานหรือข้อตกลงที่ทำกันไว้กับ
ลูกจ้าง
- ลูกจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน
- ค่าจ้างและค่าครองชีพ
- การแทรกแซงจากบุคคลภายนอก
- การปฏิบัติตามลัทธิเอาอย่างกัน

กลยุทธ์และกลวิธีในการป้องกันไม่ให้เกิดสภาพแรงงาน

- พัฒนาความสามารถของฝ่ายบริหารในการจัดการ
- นโยบายที่ชัดเจนขององค์กรที่ไม่ต้องการให้เกิดสภาพแรงงาน
- การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
- การสร้างความไว้วางใจและการเปิดเผยข้อมูล
- องค์กรควรวางวิธีการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้พนักงานได้รับประโยชน์มากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับนายจ้างที่ไม่ต้องการให้มีสภาพแรงงานเกิดขึ้นภายในองค์กร

- การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับพนักงานในเชิงป้องกัน มีนโยบายที่ยุติธรรม
- มีการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและกิจกรรมของพนักงานในบริษัทอย่างไม่เป็นทางการตลอดเวลา
- นายจ้างควรแจ้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้พนักงานทราบอย่างชัดเจนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- เลือกวันและโอกาสที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการสร้างความผูกพันของพนักงานให้เกิดขึ้นกับองค์กรอย่างสม่ำเสมอ
- นายจ้างควรหาวิธีที่จะทำให้พนักงานได้รับผลประโยชน์มากที่สุด

วิธีการเตรียมการสำหรับการประท้วงของพนักงาน

1. ปล่อยให้พนักงานประท้วงตามที่ต้องการ
2. รักษาความปลอดภัยในให้ดี
3. แจ้งลูกค้าให้รับทราบ
4. ติดต่อกับผู้จัดส่งสินค้าให้ขนส่งสินค้าด้วยวิธีอื่น
5. เตรียมที่พักค้างคืน และอาหารให้พร้อม
6. แจ้งสำนักงานจัดหางานท้องถิ่นให้ช่วยหาพนักงานมาทดแทน
7. ถ่ายรูปที่ทำการ ทั้งก่อนประท้วง ขณะประท้วง และหลังประท้วง
8. ให้มีการบันทึกกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้น
9. ให้มีการรวบรวมหลักฐานต่างๆ

การกระทำอันไม่เป็นธรรม

- เลิกจ้าง หรือกระทำการใดให้ไม่สามารถทนทำงานอยู่ต่อได้ เพราะ ใต้ ชุมนุม ทำคำร้อง เจริญ เป็นพยาน ฯลฯ
- เลิกจ้างเพราะ ถูกจ้างเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน
- ขัดขวางการที่ถูกจ้างเป็นสมาชิกหรือให้ถูกจ้างออกจาก สหภาพแรงงาน
- ขัดขวางการดำเนินงานของสหภาพแรงงาน
- แทรกแซงการดำเนินงานของสหภาพแรงงาน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานสัมพันธ์

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการจ้างแรงงาน
- พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518
- พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน
- พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533
- พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537
- พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2551